

Arvoisa puheenjohtaja, viranhaltijat, valtuutetut sekä muu yleisö

Näin kesäloman korvilla voimmekin todeta ensimmäiseksi, että tämän valtuustokauden ensimmäisestä toimintavuodesta selvitty. Erityisesti valtuustoryhmänä haluamme kiittää kunnan henkilöstöä, joka on edelleenkin jaksanut tehdä työtä kunnan ja kuntalaisten parhaaksi. Helppoa ei varmasti ole aina ollut, mutta toimintatarmoa ja huumoria toivottavasti vielä riittää loppuvuoteenkin.

Tähän ajanjaksoon on mahtunut paljon kaikenlaista. Paljon hyvää, mutta myös epävarmuutta, kysymysmerkkejä, negatiivistakin. Kuten eräs kuntalainen totesi, että kaukana ollaan ajoista, kun rahaa oli ja ongelmana oli päättää mihin kaikkeen sitä laitettaisiin. Todettakoon kuitenkin, että Joutsa on pienenä kuntana taloudellisesti selvinnyt viime vuosina hienosti maailman myrskyistä ja aallokoista huolimatta. Ja edelleenkin katsomme Joutsassa eteenpäin, siitä esimerkkinä päiväkotihanke ja keskusta-alueen kehittämisen eteneminen lopultakin.

Vuoden 2025 tilinpäätöksestä voimme todeta, että taloudellinen tilanne on vakaa tällä hetkellä, jokseenkin toki herkästi haavoittuva. Tilikausi päättyi ylijäämäisenä, lainamäärä väheni 2milj.e ja taseessa on edelleen ylijäämää tulevia vuosia varten, verotulojakin kertyi ennakoitua enemmän. Tietojen pohjalta voimme todeta, että akuuttia kriisiä Joutsassa ei ole talouden osalta.

Tilintarkastajan lausunnon mukaan kuntamme taloutta on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti ja tilinpäätös voidaan hyväksyä.

Vaikka yleiskuva taloudesta on hyvä, on Joutsassakin rakenteellisia heikkouksia ja riskejä, jotka meidän tulee huomioida tulevina vuosina. Niistä nyt muutama esimerkkinä.

Toimintakulut ovat suhteellisen korkealla, jonka vuoksi palveluiden järjestäminen vaatii jatkuvaa tarkastelua. Palveluiden ostot lisääntyivät merkittävästi, noin 20 % - näitä selittää työllisyysalue, tekninen toimi ja kehittämyksikkö. Palvelujen osto ulkopuolelta vaatii tarkkaa seurantaa, uhkakuvina nyt ainakin kustannusten hallinnan heikentyminen ja pysyvä menotason nousu palveluiden ostoissa.

Samalla kun palvelujen ostot kasvoivat, investointeja jää toteutumatta – tämä voi olla merkki siitä, että kunnan talouden painopiste on siirtymässä pois pitkäjänteisestä kehittämisestä kohti kasvavia käyttökustannuksia. Tätä kehitystä on syytä tarkastella kriittisesti

Rakenteelliset heikkoudet kuten väestörakenteen muutos, muuttotappio, työttömyys, hyvinvointialueen kuritukset ovat isoja ja haasteellisia asioita. Hyvinvointialueen päätösten myötä Joutsan vuokratuotot vähenevät. Lisäksi työttömyysprosenttia on edelleen korkealla, ollen viime vuoden keskiarvona 12,7 %. Lisäksi vuoden 2025 hyvinvointikertomuksessa silmään pisti, että työttömien aktiivointiaste vuoden 2024 ja 2025 välillä laski 5,7 %, mikä kertoo työllisyyspalvelujen vaikuttavuuden heikkenemisestä. Samaan aikaan nuorisotyöttömyys jatkaa kasvuaan vuosi vuodelta.

Nyt toive onkin, että uuden Joutsan ja Toivakan yhteisen elinkeino- ja työllisyyskoordinaattorin myötä saisimme tähän työhön lisää vaikuttavuutta ja avointa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, ei pelkästään paperilla näkyviä korulauseita. Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa olikin tähän liittyen nostettu hyviä toimenpide-ehdotuksia, joten tarttukaamme näihin.

SDP:n ryhmä katsoo, että vuoden 2025 tilinpäätös osoittaa vastuullista taloudenhoitoa. Samalla se antaa mahdollisuuden tehdä tulevaisuuteen katsovia ratkaisuja, joilla vahvistetaan Joutsan elinvoimaa, palveluita ja kuntalaisten hyvinvointia.

Näillä huomioilla SDP:n valtuustoryhmä hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen ja puoltaa vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille ja sen myötä toivottaa kaikille rentouttavaa kesän aikaa.